

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. No. ДГ-030-00-118
Дата 18.1.12.2020г.

ДО
Г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДО
Г-н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ

ДО
Г-н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ
ЗАМЕСТНИК – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМЕНТАРНАТА ГРУПА НА
ПП „ГЕРБ“ И ЧЛЕН НА КОМИСИЯТА ПО
КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ

ДО
Г-жа КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМЕНТАРНАТА ГРУПА НА
„БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“

ДО
Г-н МУСТАФА КАРАДАЙЪ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА ГРУПА
НА ПП „ДПС“

ДО
Г-н ИСКРЕН ВАСИЛЕВ ВЕСЕЛИНОВ
СЪПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМЕНТАРНАТА ГРУПА НА
„ОБЕДИНЕНИ ПАТРИОТИ“

ДО
Г-жа ГЕРГАНА СТЕФАНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМЕНТАРНАТА ГРУПА НА
„ВОЛЯ – БЪЛГАРСКИТЕ РОДОЛЮБЦИ“

СТАНОВИЩЕ

Относно: предложения за промени в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за филмовата индустрия (ЗИДЗФИ) преди приемането му на второ гласуване от НС

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Във връзка с предстоящото приемане на второ гласуване на проекта на ЗИД на ЗФИ, представяме нашата позиция и се надяваме, че тя ще бъде взета предвид при приемането на Закона за изменение и допълнение на ЗФИ, а именно:

Подкрепяме заявеното със законопроекта намерение да бъдат отпуснати повече средства за българско кино. Приемаме това като възстановяване на една несправедливост. Имаме обаче някои принципили възражения по предлаганите законови промени, част от които вече бяха посочени в становището на СБФД, представено в рамките на обществените консултации по проекта на ЗИД на ЗФИ.

Възраженията и предложенията ни по законопроекта основно се изразяват в следното:

1. Смятаме, че държавна помощ, предоставяна чрез схема за възстановяване на разходи за производство на аудио-визуални произведения, не следва да се регламентира в Закона за филмовата индустрия. Въвеждането на такъв механизъм за привличане на инвестиции в киното, както се предлага с проекта на ЗИДЗФИ, има съществени пороци, предвид следното:

- Схемата за възстановяване на разходи е **икономически стимул**, насочен основно към чуждите инвеститори. Прилагането на тази схема е пряко свързано с отчитането и признаването на определени разходи, извършени на територията на Република България, съответно е необходим **ефективен финансов контрол** върху целия процес и това трябва да е под юрисдикцията на специализирана администрация. Практиката в други държави, където е въведена такава схема, сочи това. Натоваарването на служителите на ИА "ИФЦ" с **неприсъщи функции** ще затрудни значително работата на агенцията и същевременно може да създаде предпоставки за превръщане на схемата в средство за източване на държавни средства. В тази връзка следва да се има предвид, че в законопроекта не са уредени дори базови принципи положения относно процедурата за признаване, отчитане и възстановяване на разходи, а се препраща към правилника за прилагане на закона (§. 26 от законопроекта относно чл. 35и, ал.1).
- Особено съществен порок в уредбата на схемата за възстановяване на разходи е **практически липсата на културен тест** – критериите, посочени в *35е, ал.2, т.2 (§. 26 от законопроекта)*, са изцяло формални и това е съвсем видно при съпоставката им с културните критерии в чл. чл.27, ал.1 (§. 18 от законопроекта), които се прилагат по отношение на схемата за производство на български филми. Обръщаме внимание, че в Регламент (ЕС) № 651/2014 не се прави разлика дали държавната помощ се предоставя чрез пряко финансиране на филмопроизводството или чрез схема за възстановяване на разходи - културният тест е задължителен във всички случаи и няма никакво основание в един и същ закон да се уреждат различни критерии при прилагане на теста. Това несъответствие в критериите по двете схеми поставя в риск действието на целия Закон за филмовата индустрия – съществува напълно реална хипотеза Европейската комисия да бъде сезирана за нарушение на регламента и да започне наказателна процедура.
- С въвеждането на схемата за възстановяване на разходи, се **излиза от приложното поле на ЗФИ**, който е насочен предимно към подкрепата на производството и разпространението на български игрални, документални и анимационни филми. С новата схема се въвежда понятието аудио-визуално произведение, което е твърде широко и очевидно обхваща също **телевизионни филми и телевизионни сериали** (видно и от разпоредбата на *чл.35е, ал. 2, т.1, буква (г) от законопроекта*). Използваме случая да подчертаем, че приветстваме намеренията за предоставяне на държавна помощ за телевизионни филми и сериали, но още веднъж потвърждаваме позицията си, че **тази уредба няма място в Закона за филмовата индустрия**. Законодателната уредба на държавното подпомагане за телевизионните формати следва да се съдържа в Закона за радио и телевизия, който е отрасловия закон, а не в Закона за филмовата индустрия. На следващо място, включването на телевизионно съдържание в обхвата на държавната помощ за филмовата индустрия, ще създаде

възможности телевизионните оператори да избягват законовите си задължения да финансират производството на български филми.

- Не на последно място, в току що приетия закон за държавния бюджет за 2021 г. и в прогнозната бюджетна финансова рамка за следващите три години, не се предвиждат средства за новата схема за възстановяване на разходи. С основание възниква въпросът **как ще бъде осигурено допълнителното финансиране**, предвидено за новата схема и дали то няма да е **за сметка на субсидията за български филми**. В тази връзка подчертаваме, че в законопроекта няма никакви гаранции, че подпомагането на българското филмопроизводство ще бъде приоритет. Смятаме, че законодателните промени следва да са в съответствие с основните цели и принципи на ЗФИ за подкрепа на българското филмопроизводство като част от националната ни култура.

Затова настояваме схемата за държавна помощ чрез възстановяване на разходи за аудио-визуални произведения да не се урежда в Закона за филмовата индустрия, при положение че няма гаранции, че финансирането на българското филмопроизводство ще има приоритет, а средства за възстановяване на разходи ще бъдат отпускани само ако е осигурена субсидия за филмопроизводство поне в минималния размер, предвиден в ЗФИ – чл.17, ал.4, т.1 (§. 12 от законопроекта).

В тази връзка подчертаваме, че предложението да отпаднат разпоредбите, уреждащи схемата за държавна помощ чрез възстановяване на разходи **не налага значителни изменения в приетия на първо гласуване законопроект**.

Смятаме, че схемата за държавна помощ чрез възстановяване на разходи за производство на аудио-визуални произведения би могла да бъде уредена в специален закон за аудио-визуалните произведения, където да получи детайлна регламентация.

2. Що се отнася до законовите промени при регламентирането на субсидията за филмопроизводство – чл.17, ал.4, т.1 и т.3 (§12. от законопроекта) във връзка ст.14-16 от *Допълнителната разпоредба* (§ 31. т.5 от законопроекта), смятаме че има несъответствие, което води до несправедливо редуциране на размера на ежегодната субсидия за филмопроизводство, а именно:

В предложения текст на чл.17, ал.4, т.3 се предвижда **средствата за държавно подпомагане за показ, разпространение и фестивали да са включени като част (15 на сто) от субсидията за филмопроизводство**, която се определя на базата на среднестатистическите бюджети на 12 пълнометражни игрални филма, 22 пълнометражни документални филма и 250 минути анимация. Същевременно обаче в законопроекта се предлага **изменение на дефинициите за среднестатистически бюджет на игрален, документален и анимационен филм (т.14-16 от Допълнителната разпоредба)** като са **изключени разходите за показ, разпространение и фестивали**. При положение, че в чл.17 ал. 4 е възприет законодателният подход, че производството на един игрален, документален или анимационен филм включва и средствата за неговия показ, разпространение и фестивално участие, то този подход следва да бъде последователно възпроизведен и в останалите законови разпоредби, имащи отношение към тази материя, а именно – в т.14-16 от *Допълнителната разпоредба* в дефиницията съответно на среднестатистически бюджет на игрален, документален и анимационен филм следва също да бъдат **включени и разходите за неговия показ, разпространение и фестивално участие**.

Ако пък се поддържа обратния подход – че бюджетът на един игрален, документален и анимационен **не включва разходите за неговия показ, разпространение и фестивално участие**, то настояваме този подход да бъде възприет и при определяне размера на средствата на субсидията в чл.17, ал.4, т.1 и т.3 (§12. от законопроекта) като средствата за държавно подпомагане за показ, разпространение и фестивали бъдат извадени от

субсидията за филмопроизводство и се предоставят отделно – със съответните изменения на чл. 17, ал. 4, т. 3 (§12. от законопроекта) и чл. 18 (§13. от законопроекта).

3. В законопроекта базисни правни конструкции са прехвърлени за уреждане в Правилника за прилагане на закона. Това поставя в риск юридическата стабилност на основни правни фигури – Националните художествени комисии (липсва каквато и да е било регулация относно техния състав и начина на формирането им), Националният съвет за кино (липсва регламентация на изискванията и редът, по който ще бъдат определяни неправителствените организации, които ще излъчват представители в съвета, както и редът, по който Изпълнителният директор на ИА "НФЦ" ще определи членовете на НСК измежду десетките НПО, действащи в областта на филмовата индустрия); Финансовата комисия - на практика от закона е изключена регламентацията на условията и реда, по които ще се извършва финансовата оценка на кандидатстващите проекти и ще се определя конкретния размер на държавната помощ за всеки проект. Считаме, че всички тези въпроси следва да имат законодателна уредба, което създава сигурност и предвидимост. От друга страна е недопустимо основни принципни положения да бъдат въвеждани за първи път с подзаконов нормативен акт. Това би противоречало и на Закона за нормативните актове.

Становището на практика представлява позиция на българската филмова общност.

София, 18.12.2020 г.

СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ФИЛМОВИ ДЕЙЦИ

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА КИНОРЕЖИСЪРИТЕ

АСОЦИАЦИЯ НА ФИЛМОВИТЕ ПРОДУЦЕНТИ

АСОЦИАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ОПЕРАТОРИ

ОБСЕРВАТОРИЯ ПО ИКОНОМИКА НА КУЛТУРАТА

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ФИЛМОВИТЕ, ТЕЛЕВИЗИОННИ И РАДИО
СЦЕНАРИСТИ**

СДРУЖЕНИЕ НА ФИЛМОВИТЕ И ТЕЛЕВИЗИОННИ РЕЖИСЬОРИ

АСОЦИАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ФИЛМОВИ ПРОДУЦЕНТИ

АСОЦИАЦИЯ „АКАДЕМИКА 21”

АСОЦИАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ АНИМАЦИОННИ ПРОДУЦЕНТИ

**БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ ХУДОЖНИЦИ АНИМАТОРИ
„ПРОЙКО ПРОЙКОВ”**